

Bijlage 1: Aanzet tot activiteitenplan en onderzoeksplan

Deze bijlage geeft een weergave van een eerste aanzet tot een activiteitenplan (alliantie) en het onderzoeksplan (onder verantwoordelijkheid en voortouw van OCW en VWS). Samen met die partijen die besluiten mee te werken aan de *alliantie*, wordt het activiteitenplan verder uitgewerkt. Samen met die partijen die besluiten mee te werken aan het plan van aanpak "*Meer sport en bewegen in het onderwijs*" en de *kabinetsnota sport 2005* (het deel dat betrekking heeft op school en sport) zal het onderzoeksplan verder worden uitgewerkt. Uit het onderzoek "Education through sport" van het Mulier Instituut blijkt dat sport niet als vanzelf alle positieve waarden, zoals genoemd in bijlage 2, bewerkstelligt. Er is nog weinig bekend over hoe sportieve activiteiten optimaal kunnen bijdragen aan de mogelijke positieve waarden. In de uitwerking van het activiteitenplan en het onderzoeksplan wordt hieraan expliciet aandacht besteed. Ook wordt expliciet aandacht besteed aan hoe motorisch minder begaafde leerlingen en minder gemotiveerde leerlingen en scholen gestimuleerd kunnen worden.

Bij de uitvoering van de alliantie zal benchmarking een grote rol gaan spelen, mede om de bewijsvoering te versterken. Welke criteria er bij deze benchmark precies zullen worden gebruikt moet nog worden vastgesteld.

Activiteitenplan (voortouw en verantwoordelijkheid OCW)

Duale aanstelling

In het schooljaar 2005/2006 wordt gestart met pilots duale aanstelling. Door onder andere het uitzetten van pilots wordt onderzocht of en hoe de duale aanstelling brede navolging kan krijgen in de praktijk (bevoegdheid, kwaliteit, aansprakelijkheid en financiering) en welke randvoorwaarden van belang zijn voor een win-win situatie voor zowel de sportverenigingen als de scholen. Verwacht wordt dat van de eerste pilots na een jaar de uitkomst bekend zal zijn. Bij een positieve uitkomst van dit onderzoek wordt stevig ingezet op de duale aanstelling. Ook wordt gekeken naar andere vergelijkbare mogelijkheden naast de duale aanstelling. Voor de start van de pilots wordt een expertmeeting georganiseerd. Mogelijk wordt er een onderscheid gemaakt in het PO en VO.

Sport en bewegen in het beroepsonderwijs

Het belang van sport en bewegen in en buiten het beroepsonderwijs moet beter worden uitgedragen binnen het Bve-onderwijs en binnen de kenniscentra van de verschillende branches. Dit wordt mede gerealiseerd door het instellen van een aanjaagteam met gezaghebbende vertegenwoordigers uit de onderwijssector en het bedrijfsleven. Tevens zal het sport- en beweegaspect worden ingepast in de nieuwe kwalificatiestructuur beroepsonderwijs, onder andere via een "referentiedocument". Tot slot kunnen de instellingen door middel van een benchmark en het etaleren van good practices van elkaar leren.

OCW (BVE) laat een bureauonderzoek uitvoeren naar de ervaringen van de deelnemers in het MBO ten aanzien van sport en bewegen. Bovendien wordt in kaart gebracht op welke wijze sport en onderwijs in andere landen onderling samenhangen en op welke wijze dat georganiseerd is, zodat daar lessen uit kunnen worden geleerd.

Stimulering sportactieve scholen

In het schooljaar 2005/2006 en daarna wordt een flinke impuls gegeven aan de uitbreiding van het aantal scholen dat een certificaat krijgt als sportactieve (brede) school. Ook wordt getracht een ondersteunend netwerk in te richten. Daarnaast zal benchmarking tussen scholen plaatsvinden. Er wordt gestreefd naar 50-100 sportactieve scholen in het PO en naar 50-75 sportactieve scholen in het VO in het schooljaar 2007/2008. Ook wordt er gestreefd naar een uitbreiding van het aantal brede scholen met sportprogramma in het VO. Een betere inzet van het onderwijs in de BOS-projecten zal gestimuleerd worden.

Multifunctionele accommodaties

Kwalitatief goede en voldoende sportaccommodaties zijn een randvoorwaarde voor een sportieve samenleving. Thans is de ontwikkeling van een nieuwe visie van belang. Moderne handelingsmodellen, samengesteld met hulp van deskundigheid van LC, VNG, VROM, KVLO en andere partijen, zullen aan beleidsmedewerkers en besluitvormers op lokaal- en regionaal niveau worden aangereikt. Hierbij kan wellicht aangesloten worden bij het werk van Normcommissie Overdekte Multidisciplinaire Sportaccommodaties. Dit onderdeel wordt meegenomen in het brede onderzoek. Op korte termijn wordt het gesprek aangegaan met LC, VNG en VROM.

Sportopleidingen

Het aanbod aan sportopleidingen moet duidelijk en transparant zijn. Het wederzijds vergelijken van diploma's en certificaten van sportopleidingen vanuit de onderwijs- c.q. de sportsector wordt gestimuleerd.

Vraag- en aanbod op de arbeidsmarkt moeten op elkaar worden afgestemd. De toekomstige arbeidsmarkt moet worden verkend, o.a. in relatie tot het mogelijke lerarentekort op de lange termijn. In het schooljaar 2005/2006 moet een analyse zijn opgesteld en een oplossingsrichting worden aangegeven, waarbij ook de mogelijkheid van stageplaatsen sportopleidingen betrokken zullen worden.

Talentontwikkeling

Met ingang van de nieuwe cyclus LOOT-voorzieningen wordt, indien VO scholen dit wensen, in een beperkte uitbreiding (5 extra scholen) voorzien, rekening houdend met de landelijke dekkingsgraad. Nagegaan wordt of een dergelijk systeem ook in BVE aansluitbaar en invoerbaar is door de onderwijssector zelf. Samen met het veld wordt bezien of er mogelijkheden zijn om door samenwerking met VO scholen op een aantal plaatsen in Nederland een sluitende keten te creëren in de topsportopleiding (zgn. centra voor Topsport en onderwijs). Ook wordt er aandacht besteed aan het ontwikkelen van een na- of bijscholingscursus voor leraren.

Na- en bijscholing

Tevens wordt een koppeling gelegd met na- en bijscholing van docenten op het vlak van 'leefstijl'-verbetering van de schooljeugd. Hierin wordt aandacht besteed aan sport en bewegen, voorlichting, opvoeding, overgewicht en waarden en normen.

Kerdoelen

In het kader van de (met de nieuwe generatie kerndoelen VO) toegenomen autonomie van scholen, ook voor bewegingsonderwijs, wordt er verder aan de ontwikkeling van een basisdocument bewegingsonderwijs, waarbij ook gewerkt wordt aan de sportgerichtheid daarvan, ter ondersteuning van leerkrachten l.o. gewerkt (voortouw SLO).

Sportconferentie

In het najaar van 2005 organiseert OCW, in samenwerking met VWS en NOC*NSF, een Sportconferentie PO/VO/BVE. De resultaten van deze conferentie worden betrokken bij de uitwerking van de alliantie. De conferentie wordt afgesloten met prestatieafspraken in de onderwijs- en sportsectoren.

Communicatieplan

Er wordt een communicatietraject uitgezet. Hierbij wordt een link gelegd naar Kennisnet en de bestaande site van het project School & Sport. Op korte termijn moet er een communicatieplan worden ontwikkeld. Hierbij kan gedacht worden aan het inzetten van communicatiekanalen van die partijen die besluiten mee te werken aan de alliantie, het benaderen van (vak)bladen, het inzetten van boegbeelden en het benaderen van regionale kranten.

Activiteitenplan (voortouw en verantwoordelijkheid_NOC*NSF)

Versterking professionaliteit sportverenigingen

Versterken van sport als professionele handelingspartner van lokale partijen zoals scholen. NOC*NSF en de sportbonden werken samen aan de professionalisering van sportverenigingen en kader o.m. door middel van verenigingsmanagement en verenigingsondersteuning.

Passend sportaanbod

Ten aanzien van 'passend sportaanbod' gaat het om het marktgericht werken van sportbonden en sportverenigingen. De sport ontwikkelt voor verschillende leeftijdsgroepen en verschillende takken van sport marketingstrategieën om ze meer te laten sporten. Ten aanzien van jeugd en jongeren wordt samen met de bonden een specifiek en nog aantrekkelijker sportaanbod gedefinieerd.

Sport op school

In het project Sport op school ligt de nadruk op een structurele bijdrage van de georganiseerde sport aan de doelen van het onderwijs en een betere aansluiting van het aanbod van sportverenigingen op dat van de school en vice versa. Dit project valt uiteen in een aantal deelprojecten (samen met organisaties als KVLO, SLO, e.a.):

Primair onderwijs

- Versterking Binnen en buitenschools leren PO bij de sportbonden;
- Organisatie en evaluatie 250 School-sportkennismakingsprojecten;
- Verkiezing Sportiefste School PO 2005;
- Uitvoering 'Kies voor Hart & Sport' in 65 gemeenten;
- Vernieuwing lesmodule 'Kies voor hart en sport'.

Voortgezet onderwijs

- Stappenplan Binnen en buitenschools leren VO;
- Voorbereidingen Sportiefste School van Nederland en uitbreiden certificering.

Middelbaar en Beroepsonderwijs

- Verkiezing Sportiefste School BVE 2006.

Communicatieplan Sport op School

- Media campagne, w.o. Z@ppsport;
- Z@ppwinterspelen en olympische educatie.

Versterking Sport in BOS

NOC*NSF wil de rol van de sport binnen BOS sterker maken. Dat gebeurt onder andere door de projecten 'passend sportaanbod' en professionalisering, maar ook door heel nadrukkelijk op zoek te gaan naar de jongeren in de wijken die moeilijk bereikbaar zijn. Daarvoor wordt langs drie lijnen gewerkt:

- Implementatie van Mission Olympic: the City (een rondreizende sportkaravaan die 8 gemeenten aandoet en waarin de Module "the entertrainer" voor alle deelnemende sportverenigingen wordt aangeboden);
- Bondsanpak BOS.

Accommodaties

Kwalitatief goede en voldoende sportaccommodaties zijn een randvoorwaarde voor een sportieve samenleving. In de Normcommissie Overdekte Multidisciplinaire Sportaccommodaties werken sportbonden, gemeenten en rijksoverheid samen ten behoeve van nieuwe sporttechnische normen bij de realisatie van nieuw te bouwen overdekte multidisciplinaire sportaccommodaties, waarbij de combinatie van onderwijs en sport een grote rol speelt. Samen met de KVLO en andere partijen zal ook worden bekeken hoe gezamenlijke exploitatie met het onderwijs het beste tot stand kan komen.

Sportopleidingen

Het aanbod aan sportopleidingen moet duidelijk en transparant zijn. NOC*NSF werkt al enige tijd aan het wederzijds erkennen van diploma's en certificaten van sportopleidingen vanuit de onderwijs- c.q. de sportsector. Samen met de bonden is gewerkt aan de kwalificatiestructuur Sport, en nu wordt de aandacht gericht op de samenwerking en gezamenlijke uitvoering met het onderwijs. Daarbij is verbetering van "stageplaatsen sportopleidingen" in de sport en uitvoering van sportopleidingen één van de aandachtspunten.

Opleidingsroutes voor beroepsopleiding topsporters

Voor zeer getalenteerde sporters moet een volledige opleidingskolom beschikbaar zijn, die zowel voorziet in een beroepsopleiding tot topsporter als een eventueel tweede – of vervolgeroep. De afstemming tussen de primaire opleiding tot topsporter en de aanvullende beroepsontwikkeling moeten geïntegreerd kunnen verlopen. De competenties die in de beroepsopleiding tot topsporter worden verworven dienen mogelijkheden te bieden om de opleiding tot tweede- of vervolgeroep te versnellen. Een beperkt aantal locaties moet deze faciliteiten bieden. Op deze locaties kunnen, in een sportgerelateerd field-lab concept, elkaar versterkende combinaties gerealiseerd worden tussen opleiding tot topsporter, topsportprogramma's (sportgerelateerde) beroepsopleidingen en wetenschappelijk onderzoek.

Talentontwikkeling

Talentontwikkeling: NOC*NSF werkt toe naar een beperkt aantal locaties in Nederland waar talenten optimale condities hebben voor de combinatie topsportbeoefening en (flexibel) onderwijs. Zogenaemde centra voor 'Topsport en onderwijs' (werktitel).

Kenmerk is dat sport de primaire tijdsbesteding is en onderwijs daarop aansluit. Waarbij belangrijke voorwaarden aanwezig zijn zoals o.a. volledige aansluiting trainings-, wedstrijd- en onderwijsprogramma's, trainingsaccommodaties, medische- en wetenschappelijke faciliteiten, kennisuitwisseling e.d.

Onderzocht wordt in hoeverre het mogelijk is om delen uit het sporttechnische trainings- en wedstrijdprogramma te combineren met het onderwijs waardoor deze ook 'meetellen' in het onderwijsprogramma.

Onderzoeksplan (onder verantwoordelijkheid en voortouw van OCW & VWS)

Het onderzoeksplan wordt snel gedetailleerd uitgewerkt. Onderwerpen die in ieder geval aan de orde zullen komen in het onderzoek zijn:

- de financieringssystematiek van het vak l.o., het voorstel "The best of both worlds" of andere methodieken zoals een box in de lumpsum;
- multifunctioneel gebruik van accommodaties (zie het activiteitenplan);
- de relatie tussen deze alliantie en het convenant overgewicht;
- evaluatie van de alliantie;
- een analyse van de lichamelijke opvoeding in Nederland (motie Rijpstra, 16 december 2004, begrotingsbehandeling VWS);
- inventariseren van tevredenheid en behoeftes van mbo-deelnemers ten aanzien sport en bewegen in het onderwijs;
- vergelijking van de onderlinge samenhang tussen sport en onderwijs en de organisatie daarvan in internationaal perspectief.

Bijlage 2: Competenties en goede initiatieven en inspirerende voorbeelden

Fysieke, mentale en sociale competenties

- Sport en bewegen kan de gezondheid, door het verminderen van bewegingsarmoede en het tegengaan van het overgewicht onder jongeren, bevorderen;
- Op mentaal vlak kan sport en bewegen het welzijn van jongeren bevorderen: het kan stress, onrustige gevoelens en eenzaamheid verminderen; het kan het zelfvertrouwen, zelfbeeld en zelfrespect verhogen. Ook kunnen jongeren mentale competenties leren, zoals: de confrontatie aangaan met jezelf, je eigen grenzen kennen en verschuiven, zelf doelen stellen, doorzetten, incasseren en strategisch inzicht;
- Door te sporten kunnen kinderen waarden en normen leren die ook in het dagelijks leven van belang zijn, zoals: luisteren naar regels van het spel, samenwerken, omgaan met winst en verlies en respect tonen voor de tegenstander en wordt integratie bevorderd: jongeren hebben het gevoel ergens bij te horen;
- Sport en bewegen kan de veiligheid binnen en buiten de school bevorderen:
 - teveel en negatieve energie wordt omgezet in een sportieve prestatie, jongeren hangen minder op straat en jongeren ontwikkelen meer zelfbeheersing.
- Sport en bewegen kan ervoor zorgen dat leerlingen zich verbonden voelen met de school en dat de schoolprestaties verbeteren:
 - leerlingen kunnen zich beter en langer concentreren, hun houding ten opzichte van school verbetert, ze organiseren hun schoolwerk beter, hun productiviteit neemt toe en sport heeft een positieve invloed op ambities van jongeren;
 - sport kan voortijdig schooluitval en schoolverzuim voorkomen.

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat sport kan bijdragen aan de ontwikkeling van alle hier genoemde competenties. Echter een belangrijke conclusie is dat dit niet 'vanzelf' gaat. Een belangrijke voorwaarde is dat bij de opzet van sportieve activiteiten expliciet aandacht wordt besteed aan de doelen bij de inrichting van de activiteiten. Een verantwoord pedagogisch klimaat is ook essentieel. Er moet nog veel onderzoek gedaan worden naar de manier waarop deze competenties door middel van sport het beste bereikt kunnen worden.

Goede initiatieven en inspirerende voorbeelden

Hier volgt een opsomming van goede initiatieven en inspirerende voorbeelden, waarop de alliantie voortborduurde (dit is geen uitputtende lijst):

- brede scholen en naschoolse opvang samen met sportverenigingen;
- scholen met uitgebreide programma's voor SOK (sportoriëntatie en keuze; een verplicht onderdeel voor alle leerlingen in het VO);
- scholen die het examenvak LO aanbieden en daarin samenwerken met sportverenigingen;
- LOOT-scholen;
- scholen die zelf sportklassen inrichten;
- verenigingen die ook de sociale vaardigheden van jeugdleden trainen;
- de ontwikkeling van sportkennismakingslessen voor school en vereniging;
- de verkiezing van de sportiefste school;
- de certificering van 'sportactieve' scholen;
- sportscholen die in samenwerking met het welzijnswerk een sportprogramma opzetten voor probleemjongeren;
- de experimentele richting 'Sport, Dienstverlening en Veiligheid' in het VMBO;
- binnenschoolse en buitenschoolse leerlijnen van scholen en sportbonden;
- sportieve ROC's.

Bijlage 3: Sportagenda 2005-2008 van NOC*NSF

UITTREKSEL UIT:

Nederland Sportland: de Sportagenda 2005 – 2008 *'Een sportieve onderneming'*

Welke doelen heeft de georganiseerde sport voor de komende jaren geformuleerd?

Op basis van een terugblik over de afgelopen periode, een analyse van sportrelevante ontwikkelingen¹ en ambities van sportbonden zijn drie doelen voor de periode 2005 – 2008 geformuleerd. *[De twee doelen die vooral relevant zijn voor de alliantie zijn hier opgenomen]:*

I. Sterker marktaandeel

Om continuïteit van de georganiseerde sportsector in een groeiende markt te waarborgen is minimaal behoud van het marktaandeel (33,2%²) en het huidige aantal leden (4,9 miljoen lidmaatschappen bij bonden³) essentieel. We willen immers de belangrijkste speler op het 'sportveld' blijven. In tijden van economische recessie is behoud van het aantal leden in een groeiende markt al uitdagend. Vanzelfsprekend wordt in die takken van sport waar groei mogelijk is dit nagestreefd. Investeren is nodig om zowel de huidige leden te blijven binden, nieuwe leden te laten aansluiten als van betekenis te kunnen zijn voor die sporters die nu nog niet georganiseerd actief zijn.

II. Nederland bij de Top 10 van de wereld

'De beste' willen zijn is inherent aan topsport bedrijven. Nederland is een welvarend land, staat bekend als innovatief en ondernemend en de internationale oriëntatie is breed en veelomvattend. Daarom vinden wij dat ook de komende jaren een plaats bij de Top 10 in de wereld van de sport bij een land als Nederland past. Gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van bonden en sportkoepel is het uitgangspunt.

Welke keuzes zijn gemaakt om de gekozen doelen in 2008 te realiseren?

Per doel is uitgewerkt welke kernactiviteiten worden ontplooid en randvoorwaarden moeten worden gerealiseerd om de ambities te kunnen realiseren.

I. Sterker marktaandeel

1. Iedereen in de samenleving krijgt een passend sportaanbod; vanzelfsprekend behoren hoogwaardige competities hiertoe

Kwaliteit van het sportaanbod is cruciaal waardoor het verbeteren hiervan de uitdaging is voor de komende jaren. Wat passend is moet sporttakspecifiek worden ingevuld waarbij rekening wordt gehouden met maatschappelijke ontwikkelingen. De competities, het unieke van de georganiseerde sport, moeten meer afgestemd worden op de veranderende wensen van onze leden. Daarnaast is het noodzakelijk op zoek te gaan naar 'alternatieve sportproducten' om van betekenis te kunnen zijn voor een nieuwe doelgroep; vooral jongeren en senioren. Naast flexibiliteit op de inhoud van het sportaanbod is flexibiliteit op voorwaarden (bv. lidmaatschapsvormen) en organisatie (o.a. verschillende tijden) essentieel. Vanzelfsprekend is kennis van de verschillende doelgroepen en de 'markten' cruciaal.

2. Meer professioneel betaald kader om daarmee een impuls te geven aan professionalisering van vrijwilligers

Professionals (zowel sporttechnisch, organisatorisch als bestuurlijk) dragen bij aan een stevige, continue organisatie die weer vrijwilligers aantrekken. Gestart wordt met de professionalisering van de ondersteuning van de bond aan de vereniging. Daar waar lokaal de mogelijkheden zijn, initieert de sportbond dat geïnvesteerd wordt in betaald kader. Dit kan bijvoorbeeld op regionaal en lokaal niveau middels samenwerkingsverbanden tussen grote en kleine verenigingen en

¹ In de bijlage is een uitwerking hierover opgenomen

² Rapportage Sport 2003 SCP; aantal lidmaatschappen georganiseerde sport op totaal aantal sporters

³ Ledencijfers 2003 NOC*NSF

met het onderwijs en de buurt gerealiseerd worden. Ook samenwerking tussen verschillende sportbonden biedt mogelijkheden voor realisatie en financiering van de gewenste professionaliseringslag.

3. Onze leden krijgen de mogelijkheid om drie keer per week sportief actief te zijn, binnen of buiten de vereniging

Mensen vaker laten sporten in de sportvereniging is de uitdaging. Aangesloten kan worden bij de groeiende belangstelling van Nederlanders voor gezondheid. Immers, lichaamsbeweging in het algemeen en sporten in het bijzonder speelt in het gezondheidsdenken een centrale rol. Om ook de 'preferred partner' op dit gebied te kunnen zijn, zullen de verenigingen hun leden de mogelijkheid bieden om minimaal drie keer per week sportief actief te zijn. De georganiseerde sport neemt het initiatief om gezamenlijk te komen tot lokaal aantrekkelijke gemengde sport-arrangementen. Daarbij biedt samenwerking met de commerciële sector nieuwe kansen. Differentiatie in prijs en niet gebonden zijn aan één vereniging zijn randvoorwaarden.

4. Sportbonden differentiëren in het ondersteuningsaanbod aan verenigingen

De vraag van verenigingen loopt sterk uiteen; de benodigde kwaliteit en diepgang van de ondersteuning is ook verschillend. Het is in de huidige situatie onmogelijk om alle verenigingen op een zelfde manier te bedienen. Hoe gaan bonden hun verenigingen versterken? Structurele verbetering van de verenigingsondersteuning is de inzet voor de komende jaren. Op basis van een grondige analyse ('ken de vereniging!') wordt middels maatwerk toegewerkt naar concrete resultaten gericht op structurele verbetering. Segmentering helpt om sturing aan dit proces te geven. Bonden krijgen daarbij de beschikking over de beschikbare middelen en voeren zelf regie over de inzet van deze middelen.

5. Intensieve samenwerking met gemeenten, onderwijs, gezondheidsinstellingen, anders-georganiseerde sport en bedrijfsleven is een noodzakelijke randvoorwaarde

Een betrouwbare partner zijn is de uitdaging. Beter en blijvend benutten van de infrastructuur op lokaal niveau wordt de opdracht. Decentralisatie leidt tot verschuiving van de geldstromen naar gemeenten. Zij worden de belangrijkste gesprekspartner. De georganiseerde sport gaat de uitdaging aan om te komen met een realistisch en haalbaar aanbod dat aansluit bij de lokaal-specifieke situatie. Daarbij wordt samengewerkt met onderwijsinstellingen, anders-georganiseerde sport, gezondheidsinstellingen en het bedrijfsleven. De samenwerking is er ook op gericht om in de wijk meer multifunctionele en toegankelijke sportaccommodaties te realiseren. De sportbond heeft de taak om, evt. met andere bonden, producten en diensten voor de vereniging te ontwikkelen zodat zij op lokaal niveau het gesprek aan kunnen gaan. De sportkoepel creëert voorwaarden door de benodigde allianties te sluiten.

6. Met het onderwijs sluiten we allianties op het gebied van opleidingen, gebruik accommodaties, aanstellingen kader en het sportaanbod

Sport en onderwijs zijn nauw met elkaar verbonden. De uitdaging wordt om samen met het onderwijs de sportieve ontwikkeling van jongeren ter hand te nemen om een basis te leggen voor een leven lang sportief actief. We zien hiervoor mogelijkheden. De komende jaren komt nadruk te liggen op investeren in de samenwerking tussen scholen en sportverenigingen. Dit moet op termijn leiden tot (efficiency)voordelen t.a.v. accommodaties, instroom nieuwe leden en kader. Daarnaast wordt de komende jaren het onderwijs meer benut voor het opleiden van sportkader. Ook de samenwerking tussen bonden op dit gebied wordt geïntensiveerd. De eindverantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de opleidingen blijft bij de sportbond liggen.

II. Nederland bij de Top 10 van de wereld

1. Maatwerk: per sporttak een haalbare sportieve ambitie vaststellen

Het 'beste 10' principe is een meetbare uitwerking van het gezamenlijke streven om bij de besten te willen horen. Objectieve meetinstrumenten zijn nodig waarvoor de huidige TopsportIndex zal worden uitgebreid met EK's en WK's ook van niet-olympische onderdelen. Meer van belang is de specificatie per sporttak; wat is per sporttak haalbaar? In een aantal gevallen zal dit scherper zijn dan de beste 10.

2. Samen kwaliteitscriteria ontwikkelen om te komen tot sporttechnische programma's op hoog internationaal niveau

Sporttechnische programma's op hoog internationaal niveau zijn noodzakelijk voor het verbeteren van de positie van de Nederlandse Topsport. Bonden zijn en blijven verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun eigen programma's. Het ontwikkelen van kwaliteitscriteria –waar ambitie, haalbaarheid en ontwikkeling onderdeel van uitmaken- is echter een taak van bonden en NOC*NSF gezamenlijk. Voor de uiteindelijke beoordeling van het programma is een combinatie van selfassessment en beoordelingen door experts de gewenste richting. Zeker daar waar sprake is van inzet van collectieve middelen.

3. Ontwikkelen opleidingsroutes als basis voor het opleiden van topsporters

Voor wat betreft het opleiden van topsporters komt de nadruk te liggen op opleidingsroutes, niet op een geïnstitutionaliseerde opleiding. Bij het opleiden van topsporters komt er naast een accent op sport specifieke aandacht voor nazorg, voor sporten met een beroepsperspectief en voor mogelijkheden met het buitenland. Onderzocht wordt of bepaalde sporten geschikt zijn voor het clusteren van hun opleidingstrajecten. Voor het opleiden van topsporters is een alliantie tussen sport en onderwijs onontbeerlijk. Die wordt op de kortst mogelijke termijn gerealiseerd.

4. Prestatie en progressie als uitgangspunten voor het systeem van voorzieningen voor topsporters

Eén van de uitgangspunten voor een nieuw systeem van voorzieningen voor topsporters is "progressie", naast vanzelfsprekend de sportieve prestaties. Er zal een strengere prestatieve ondergrens worden ingevoerd. Deze maatregelen moeten leiden tot een continue prikkel voor topsporters om beter te presteren en het systeem zal zo zijn ingericht dat bij het langdurig uitblijven van prestaties er geen voorzieningen meer beschikbaar worden gesteld. De omvang van het voorzieningenpakket wordt gerelateerd aan de omvang van het trainings- en wedstrijdprogramma.

5. Collectief investeren om –sporttakspecifieke- innovatie te stimuleren en voorwaarden hiervoor te scheppen

Innoveren (sporttechnische kennis en materiaalontwikkeling) vindt niet plaats in collectief verband. Daar waar experts samen komen, het klimaat optimaal is en er voldoende stimulans uitgaat van de randvoorwaarden zal sprake zijn van innovatie. Dat is vaak in sporttakspecifieke en/of individuele gevallen en een kwestie van "de juiste mensen op het juiste moment op de juiste plaats bij elkaar". Middels een initiële opleiding tot Topcoach ontstaat op den duur een zeer deskundig platform voor vernieuwing. Geïnvesteed moet worden in de samenwerking met het (inter)nationale bedrijfsleven en kennisinstituten. Het stimuleren van innovatie en het scheppen van de voorwaarden is een gezamenlijke verantwoordelijkheid waardoor collectieve inzet en investeringen noodzakelijk zijn. Natuurlijk wordt geregeld dat de resultaten in principe ten goede komen aan de gehele Nederlandse sport, waarbij het vanzelfsprekend is dat een deel van de innovaties sporttakspecifiek is.

6. Realisatie van topsporttrainingsaccommodaties boven wedstrijdaccommodaties

Er is grote behoefte aan voor de topsport maximaal beschikbare trainingsaccommodaties. In de komende periode wordt de aandacht verlegd van het realiseren van wedstrijdaccommodaties naar het realiseren van trainingsaccommodaties. Dit is een duidelijk uitgesproken standpunt van de sport dat in het bijzonder richting de overheid zeer nadrukkelijk onder de aandacht zal worden gebracht. Ingezet wordt op het richten en bundelen van geldstromen en onderzoek naar de mogelijkheden voor clustering.

Bijlage 4: Uittreksel Plan van Aanpak “Meer Sport en Bewegen in het Onderwijs” van OCW

Inleiding

Sport biedt jongeren betere kansen om zich zowel sociaal, mentaal als fysiek te ontplooiën. Daarom is de bevordering van sport in relatie met het onderwijs van belang met het oog op de Lissabon-doelstellingen. In het Plan van Aanpak is rekening gehouden met de OCW besturingsfilosofie.

Beleidscontext en uitgangspunten

In onderstaand schema wordt aangegeven wat de belangrijkste beleidscontext is van het sportbeleid van OCW.

OCW (sport)	OCW (algemeen)	VWS
Toezeggingen tijdens EYES o.a. door M.OCW	Brede School	Convenant overgewicht (ondertekend door M.OCW, coördinatie bij PO)
Intentieverklaring (o.a. samenwerking VWS ondertekend door M.OCW)	JONG	Sportnota
Alliantie OCW – NOC*NSF	Innovatie	BOS
	Veiligheid	Nationaal beweegplan
	Leren werken / maatschappelijke stages	Vrijwilligersnota
	LOOT	
	Voortijdige Schoolverlaters (VSV)	

Doelstellingen

De beleidsontwikkeling van OCW zal worden gericht op het behalen van twee doeleinden:

1. Een toename van het aantal scholen dat hun leerlingen de beweegnorm wil laten halen om zo de gezondheid van hun leerlingen te bevorderen en de kinderen een bewuste, gezonde levensstijl aan te leren.
2. Een toename van het aantal scholen dat sport en bewegen gebruikt als instrument, op een kwalitatief goede manier, om de 'aantrekkelijkheid van het onderwijs te verhogen, de sociale cohesie te bevorderen en andere onderwijsdoelen te bereiken.

Sport is gekoppeld aan de beleidsprioriteit van OCW 'Meer mensen die meedoen'. "Onderwijs, cultuur en wetenschap bereiden mensen voor op volwaardige deelname aan de maatschappij en leveren zo een belangrijke bijdrage aan de sociale samenhang binnen onze samenleving. Een goede beheersing van de Nederlandse taal is hiervoor een vereiste, evenals kennis van cultureel erfgoed en het in acht nemen van algemeen aanvaarde waarden en normen. Ook vanuit dit perspectief is meedoen belangrijk. Het kabinet wil daarom onderwijsachterstanden zoveel mogelijk bestrijden, het aantal voortijdige schoolverlaters terugdringen en uitval zoveel mogelijk voorkomen." (www.minocw.nl)

Sport draagt bij aan de hierboven onderstreepte aspecten en verder nog een heel scala aan andere onderwijsdoelen (zie bijlage 2).

Aanpak

Er worden twee trajecten gestart, namelijk de korte termijn en de middellange termijn. Op de korte termijn wordt gezocht naar 'laaghangend fruit', oftewel goede ideeën met concrete, tastbare resultaten (ook wel no regret maatregelen genoemd). Op de middellange termijn wordt een onderzoek uitgezet (n.a.v. dit onderzoek worden concrete resultaten afgeleid en instrumenten ontwikkeld) en een vergelijkbaar traject ingezet als bij Cultuur & School. Om het 'laaghangend fruit' te identificeren zijn er in april / mei 2005 drie expertmeetings georganiseerd, voor PO, VO en BVE. Middels deze expertmeetings is ook het draagvlak vergroot voor meer sport en bewegen in het onderwijs.

Op de korte termijn zullen in ieder geval de volgende instrumenten worden ingezet:

1. Continuering subsidie project School en Sport.
2. Het sluiten van een Alliantie met NOC*NSF in afstemming met VWS.

De komende periode wordt gebruikt om de mogelijkheden te verkennen voor een breder programma. Zowel in de werelden van onderwijs en sport als in de landelijke en lokale politiek zijn er veel signalen dat er draagvlak ontstaat voor een vergroting van ambities en een tempoversnelling. Dit probeert OCW aan te boren en uit te bouwen richting de start van een nieuwe kabinetsperiode. Als dit slaagt kan dit zijn vertaling krijgen in een nieuw Regeerakkoord.

Besturingsfilosofie

Een belangrijk uitgangspunt is de nieuwe besturingsfilosofie van OCW, KOERS, waarin het vergroten van de autonomie van scholen en ontregeling een cruciale rol speelt. OCW neemt zowel een faciliterende alsook een actief (subsidiërende) stimulerende rol aan, rekening houdende met de nieuwe besturingsfilosofie. Concrete maatregelen moeten in ieder geval voldoen aan de volgende beleidsprioriteit 'Minder regels, meer ruimte en een heldere verantwoording.'

Het spanningsveld tussen het 'nieuwe OCW' en de wensen en verwachtingen bij andere partijen dan het onderwijs, die deels nog uitgaan van de oude bestuurlijke verhoudingen, vragen om een offensieve aanpak, waarin de stimulerende en faciliterende rol van OCW centraal staat. Dit kan uitmonden in afspraken met intermediaire organisaties (prestatieafspraken). Dit vraagt op alle niveau's om een offensieve externe communicatie.